

Postbus 778
2300 AT Leiden
info@vrouwenrecht.nl
www.vrouwenrecht.nl

Leiden, 15 januari 2026

Betreft: Reactie op het initiatiefvoorstel Wet Meerouderschap t.g.v. [internetconsultatie](#)

Inleiding

Het bestuur van de Vereniging voor Vrouw en Recht 'Clara Wichmann' (VVR) spreekt waardering uit voor het ter internetconsultatie voorgelegde initiatief wetsvoorstel tot introductie van een regeling voor meerouderschap.

De VVR is een platform van juristen met belangstelling voor vrouw en recht. De vereniging stelt zich ten doel het verbeteren van de rechtspositie van vrouwen. De VVR draagt hieraan bij door juridische analyse, aandacht voor mensenrechten en gendergelijkheid, het organiseren van inhoudelijke bijeenkomsten en het formuleren van reacties op wetgeving en beleid, waar passend in samenwerking met verwante organisaties en deskundigen uit het netwerk van de VVR.

De VVR verwelkomt het streven om (intentioneel) meerouderschap wettelijk te regelen en ziet dit wetsvoorstel als een noodzakelijke modernisering van het personen- en familierecht.

Vanuit het perspectief van vrouw en recht benadrukt de VVR dat deze modernisering niet alleen bijdraagt aan het welzijn van kinderen, maar ook aan de versterking van de rechtspositie, rechtszekerheid en gelijkwaardigheid van vrouwen in diverse gezinsvormen. Allereerst wordt hierna het belang van vrouwen bij dit wetsvoorstel besproken. Daarna komt de overgangsregeling aan de orde. Tot slot een opmerking over de nummering van de wetsartikelen.

Belang van vrouwen

De VVR onderschrijft het uitgangspunt van het wetsvoorstel dat het belang van het kind centraal moet staan. Tegelijkertijd benadrukt de VVR dat het ook wezenlijk raakt aan de rechtspositie van vrouwen binnen (intentionele) meerouderschaapsgezinnen. Het gaat dan met name om de moeder die niet is bevallen van het kind (hierna de mee-moeder¹).

In meeroudergezinnen zijn het in de praktijk ook mee-moeders die een deel van de dagelijkse zorg- en opvoedingstaken van kinderen op zich nemen, terwijl zij dan niet altijd juridisch als ouder worden erkend en daardoor niet het gezag over de kinderen uitoefenen. Deze juridische ongelijkheid ontstaat omdat een kind op dit moment maar twee juridische ouders en twee personen met gezag kan hebben. De VVR acht hierbij de volgende drie punten van belang:

1. Vanuit het perspectief van vrouwen benadrukt de VVR dat de hiervoor aangehaalde juridische ongelijkheid vaak een genderdimensie heeft. Zo komt het in meeroudergezinnen geregeld voor dat vrouwen gezamenlijk een kind opvoeden met een mannelijke donor of met een ander koppel, waarbij dan dus slechts twee ouders juridisch erkend kunnen worden. Vaak wordt de biologische vader dan de juridisch ouder en partijen spreken dan af dat hij ook belast wordt met het ouderlijk gezag. In dergelijke situaties lopen de mee-moeders (dus de vrouwen die niet als juridisch ouder worden aangewezen) en de kinderen risico's op het gebied van gezag, erfrecht, sociale zekerheid en verlofregelingen.
2. Het ontbreken van juridische erkenning kan bovendien invloed hebben op de economische positie van de mee-moeder, bijvoorbeeld wanneer zij wel zorgverantwoordelijkheid draagt

¹ Ook de term duo-moeder wordt gebruikt. De VVR kiest voor mee-moeder, ter onderscheid van de biologische moeder. Bovendien kunnen bij meerouderschap ook situaties met drie moeders voorkomen.

maar toch op dit moment niet volledig aanspraak kan maken op ouderschapsverlof, kort zorgverlof en/of andere arbeidsrechtelijke voorzieningen.

3. Het ontbreken van juridische erkenning kan daarbij voor mee-moeders en kinderen leiden tot concrete kwetsbaarheden. Te denken valt aan situaties waarin een mee-moeder die het kind mede opvoedt, maar geen juridisch ouder is, geen medische beslissingen mag nemen, geen eigen toegang heeft tot schoolinformatie of geen toestemming kan geven voor reizen. Ook bij ziekte, overlijden of relatiebeëindiging kan dit verstrekende gevolgen hebben voor de positie van de mee-moeder ten opzichte van het kinderen en de andere ouders.

Het wetsvoorstel draagt bij aan het verkleinen van de ongelijkheid door juridisch ouderschap en gezag mogelijk te maken voor alle betrokken opvoeders. Dit is in het belang van de ouders en in het belang van de kinderen die deel uitmaken van (intentionele) meerouderschapsgezinnen.

Overgangsregeling

Volgens de VVR is er geen rechtvaardiging te vinden voor het maken van onderscheid tussen het belang van het kind (en de mee-moeder) dat vóór of na de inwerkingtreding van de wet is geboren. De VVR wijst er op dat:

- Sinds het rapport van de Staatscommissie Herijking Ouderschap uit december 2016 zijn meerdere intentionele meerouderschapsovereenkomsten gesloten. Daarin is opgenomen dat de intentionele ouders na de wettelijke invoering van het meerouderschap, hun gezinsvorm laten registeren als meerouderschap. In deze gezinnen hebben vrouwen vaak op basis van zorgvuldige, vooraf gemaakte afspraken keuzes gemaakt over zwangerschap, juridisch ouderschap, gezag, werk en zorgverdeling, in de verwachting dat wetgeving deze afspraken op termijn zou ondersteunen.
- Het niet respecteren van deze intentionele meerouderschapsovereenkomsten kan ertoe leiden dat vrouwen die al jarenlang als meerouderschaps-ouder functioneren, juridisch toch buiten spel blijven staan. Dit terwijl juist deze meeroudergezinnen vanaf december 2016, maar ook al vaak daarvoor, de Bühne op zijn gegaan om hun gezinsvorm erkend te krijgen.

De VVR acht het daarom wenselijk dat intentionele meerouderschapsovereenkomsten die zijn gesloten na het rapport van de Staatscommissie Herijking Ouderschap worden gerespecteerd en dat de overgangsregeling ook geldt voor deze bestaande meeroudergezinnen.

De VVR pleit er dan ook voor om alsnog een overgangsregeling op te nemen die ook bestaande meeroudergezinnen omvat, waaronder gezinnen die na december 2016 op basis van een intentionele meerouderschapsovereenkomst zijn gevormd.

Nummering wetsartikelen

De nummering van de artikelen van het wetsvoorstel is niet afgestemd op die van het wetsvoorstel Wet kind, draagmoederschap en afstamming (36390). Het initiatiefwetsvoorstel genereert de nieuwe artikelen 1:213-220 BW en wetsvoorstel 36390 genereert de nieuwe artikelen 1:213-225 BW. De VVR adviseert dit aan te passen. De VVR verwijst tevens naar de uitgebreide opmerkingen gemaakt door emeritus professor André Nuytinck (en lid van de Staatscommissie Herijking Ouderschap) op LinkedIn ([link](#)).

Tot slot

Samengevat: het wetsvoorstel versterkt het welzijn van kinderen, maar ook de rechtspositie, rechtszekerheid en gelijkwaardigheid van vrouwen in intentionele meerouderschapsgezinnen. De VVR acht dit een noodzakelijke modernisering van het personen- en familierecht.

Namens de Vereniging voor Vrouw en Recht 'Clara Wichmann'

Leontine Bijleveld, voorzitter

Nicoline Veenendaal, bestuurslid